

LABAYRU IZTEGIA (AURKEZPENEA)

Gorka Martínez, Adolfo Arejita, Leire Bilbao, Ana Madariaga, Josu Bergara eta Ander Manterola, aurkezpenean.

Bizkaiera ta gaurko jokabideak

Urrengo Euskerazaintza Aldizkarirako dan idazlan baten agertzen dodaz gaur-egun Bizkaierari begira dagozan lau jokabide: Euskaltzaindiarena lenengoa, onek Batua daroa aurrera eta bizkaiera galdu arren be ez leuke negarrik egingo. Bigarrena Labayru'rena: era-kunde onek benetan maite dau bizkaiera, baiña atxearen arazoa garrantzi-bageko lez jotzen dau. Irugarrena Mendebalde da eta onek bizkaiera maite dau eta beste arlorik ez dau urratzen eta atxearen arazoan Labayru'ren antzera dabil. Eta laugarrena Euskerazaintza'rena, onek bizkaiera sendotzea dau lenengo elburuetariko bat, beste euskalkiak be bai, eta atxerik ez dau sekula erabilten.

Arazoa argitzeko beste au gaiñeratuko dot: Oraingo idazki au idazteko bidea zabaldu daustana, DEIA egungarian Cesar Ortuzar'ek argitaratu dauan idaz-lana da eta jakingarriak eta argazkia ortik artzen dodaz, baiña bizkaierari buruz dan idaz-lan au zergaitik ez da argitaratzen bizkaieraz? Onetzaz gero geiago.

Labayru ta Mendebalde erakundeak gure arduratik naiko ur daukaguz eta guztion artean lan egin bear dogu gure euskalkiak bizia izan dagian eta bizi ugaria izan be.

Lan bikain eta osoa

Labayru'ren iztegi au lan bikain eta osoa dala eta bizkaieraren izen ona ugaritzeko egokia dala irakurri dogu. Eta gaiñera itz bakoitxak dauzan erabilkerak eta adieraz-pide ez bardiñak aztertzen dauzala. Gauza arduragarria benetan, ba-daukat iztegi ori eskuratzeko gogo bizia!

Adolfo Arejita izan da lanaren bateratzaille. Antxiñatik eta zio askogaitik ezagutzen dot Adolfo eta bene-

tan ikasgarria izan zan jozkereari buruz idatzi eban liburu ederra. Joskera-lan orren jarraipena dala iztegi au diño izparlariak.

Ander Manerola'gaz eta Adolfo'gaz batera izan ziran aurkezpenean Josu Bergara Aldun Nagusia, Ana Madariaga Aldundian kultur-arloko arduradun dana, Jauraritzako Lorea Bilbao, bbk'ko Gorka Martinez eta beste asko.

Itzen adierazpena, kasu bakoitxean dala mundu zabala eta, sarritan, eskuratu-eziña, argi agertzen da. Eta mundu zabal eta sakon onetara sartu ei da Labayru 900 orrialdeko liburu mardul onetan, eta oraingoz euskera-gaztelera baiño izan ez arren, laster agertuko dala

beste bat, gaztelera-euskera. Baiña gaurko au lan osoa da.

“Gitxiagotasunaren konplexua”

Berba oneikaz agertu dau Ander Manterola adiski-deak, argi eta labur, euskaldun bizkaitarren gaurko egoerea: Beti uste izaten dogu besteen euskera dala ona eta gurea ez ain ona.

Baiña nondik etorri da konplexu ori?

Antxiñako gauzea da, baiña zelan ez da aundiagotuko gure aldi onetan? Izparringietan ez dabe bizkaieraz ezer idazten, irratan be ez bizkai-irratian izan ezin, ETB'n be ez, naizta iparraldekoentzat “orena” ekiñaldia izan, liburu gitxi argitaratzen doguz bizkaieraz eta aldizkarietan gure “ZER” au dogu bakarra. Batuz dabilzala esaten dabenak, berbaz danean, gipuzkoera edo antzeko izkuntza darabille. Jakin ete lei gure bizkaierari zergaitik jakon gorroto ori? Ez gara gitxienez euskaldunik erdiak bizkaieraz berba egiten dogunak? Zergaitik etxeko euskereaz ikastolara doazen umeai, lenengo egunetik asita, batuz berba egiten jake, etxera eltzen diranan aitari ta amari edo aitita ta amamari olako berbak esateko: Ori orrelan ez da esaten. Zuk ez dakizu euskeraz itz egiten?

Ori orrelan izanik, “konplexua” nondik datorren ez badakigu be, bai, ba-dakigu zelan aundiagoa biurtzen dan.

Zoriona Labayru'ri eta iztegiaren egilleai! Erabiliko dogu!

OLAZAR'tar Martin'ek